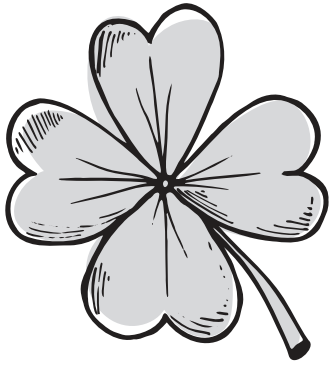
BUGÜN GÜZEL ŞEYLER OLACAK

FUNDA ÖZSOY E.

-Roman-

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1945
EDEBÎ ESERLER: 997

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-484-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: VİZYON BASIMEVİ KAĞITÇILIK
MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü/İSTANBUL Tel: (0212) 671 61 51
Sertifika No: 52098

İstanbul- 2023

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Funda Özsoy E. Samsun'da doğdu. On iki yaşından bu yana İstanbul Küçüksu'da yaşıyor. Ortaokul ve liseyi Üsküdar Kandilli Kız Lisesinde okudu. Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Türk Dili ve Edebiyatı, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesinde Gazetecilik eğitimi aldı. Uzun yıllar hikâyeleri ve edebiyat incelemeleri *Türk Edebiyatı* ve *Dergâh* dergilerinde yayımlandı. Öğretmenliğinin yanı sıra bir süre *Türk Edebiyatı* dergisi yazı işleri müdürlüğünü yürüttü, TYB Kültür Yıllığı'nın roman dosyasını hazırladı ve sanatalemi.net'teki haftalık yazılarıyla kitap tahlilleri yaptı. Hâlen İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Edebiyat Akademisi koordinatörlüğü ile birlikte *İstanbul Akademi* dergisinin yayın yönetmenliğini yürütüyor. Yazarın Ötüken Yayınları'ndan *Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam, Gülümsemeyi Unutma, Öğrenilmiş Çaresizlik* isimli hikâye kitapları, *Tahakküm* isimli bir romanı ve *Kırklandım* ismiyle denenmiş denemeleri yayımlandı.

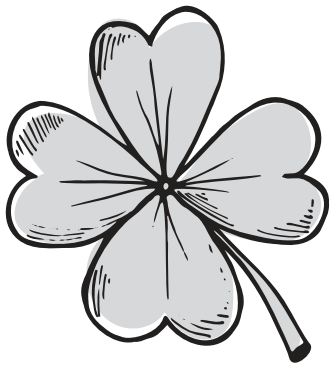
fundaozsoy5@gmail.com

Belkıs İbrahimhakkıoğlu'na,
içimdeki ışığı bana gösterdiği için
minnetle...

"konuşmayız birbirimize, çok şey bildiğimiz için
susarız birbirimize, bilgimizi gülümseriz
ışık değil misin sen ateşimize
sende değil mi kavrayışımın kız kardeş ruhu
birlikte öğrendik her şeyi
birlikte öğrendik kendi üstümüzden kendimize çıkmayı
ve bulutsuz gülümsemeyi"

(Nietzsche-Böyle Buyurdu Zerdüşt)

SIKIŞMAK

-1-

Ayhan "Ekmekleri ben alırım." dedi.

Elbette alırdı, ne olacaktı ki, zaten hep o alırdı, bunun o çok sevdiği roman kahramanıyla ne ilgisi var, ne zaman buraya gelseler, ne zaman adada toplansalar, Fatma'nın yazlık evinde, ekmekleri almak onun işidir. Çocukluğundaki gibi tıpkı -madem ablasın- yıllar öncesinden kalma bir sorumluluk, ruhuna işlemiş, kardeşlerini kollayan uslu çocuk.

Fırına kadar yürümek (cep telefonundaki adımsayara göre 1807 adım, dönüşle beraber 3614 adım eder) ve yürürken yazacağı romanın kurgusunu düşünmek asıl keyif.

Her yaz, mutlaka bir kitap projesi olur kafasında, buraya gelirken. Daha vapura bindiğinde, üç dört saatlik yolculuk başladığında daha, kafasının içi bir sinema filminin jeneriği gibi, basardı düğmeye, bas düğmeye, uzaklaşarak kendinden ve uzaklaşarak karadan git gide, bir sessiz sinema seyrederek, nasıl geçer yoksa onca yol, deniz tutar insanı -içindeki şair fısıldıyor tam burada, cıva gibi kaygan belleğin tuzağı bu- su insanı boğar ateş yakarmış; itiraz ediyor şaire, her doğan gün ile yeniden doğduğu bir yaştaydı çünkü, tasa kuşunun ötüşüne kulak tıkayarak, Tomris miydi o! Tomris miyim ben! Küçük bir vapur, büyük gemilerin dalgası çarptıkça ve büyük eserlerin, sallan dur, kelebekler uçuşarak karnında. Ne zaman heyecanlansa böyle olurdu.

Aslında sadece tek bir eser için değil miydi bunca uğraşı? Mutlak olan -belki de olmayan ve fakat aramaktan vazgeçemediğindir senin de- ya yazamadan ölürsem korkuları salan yüreğine, nice yazar gibi, öncesinde ve sonrasında -öncesinde yayımlanan hepi topu dört roman işte- evet hepsi, o büyük esere hazırlık için değil miydi? Ne diyordu Tolstoy? Bir kimse, kalemi mürekkep hokkasına batırdığı zaman, kendi vücudunun bir parçasını hokkada bırakma-

dıkça yazmamalıydı. İşte bu, eserine kendi özünü katmak değil de nedir!

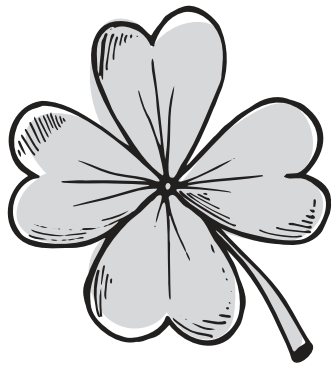
Ama derin bir nefes al şimdi, hazırlan bakalım -bugün yarın güzel bir şeyler olacak, hissediyor- ada rüzgârının karşı tepelerden önüne katarak getirdiği lavanta kokularını içine çek, burun kanatların genişlesin! Böylesine güzelken dünya, öpülmeyi beklerken ta yüreğinden, yeryüzü benim yüzümdür. İlham perisine ihtiyacı yoktu onun, zaten adanın kendisi Ayhan'a ilham veren mekândı. Mekân, zamandan ayrı düşünülemezdi elbette; ada demek, yaz demekti -gördüğü ve işittiği iç içe, öze işleyen- kurgusal zamanı parçalayacaksan, illa mekânı da parçalara ayırmalısın; böyle bir roman, kendine rastlayabileceği. Başarabilecek miydi peki? Zamanın ve mekânın parçalandığı, görsel ve işitsel olanın dünyanın özüne işlediği ve bu parçaların aralarına kendini serpiştirdiği, kollarını açarak, kucaklayarak hayatı –ya olmazsa!- işte benim hayatım, üstü kalsın! Melodramı seviyordu, hayatı sevdiği kadar.

Ama Tomris'i ikna edemezsin; modernist ve postmodernist edebiyatın, okurun zihnine tahakkümdür bu diyor da başka bir şey demiyor:

- Asıl büyük eserler, zamanlar ve mekânlar üstüdür, her biri tek bir bütün olarak kurgulanmıştır; *Aşk ve Gurur* mesela, Jane Austen'in başyapıtı.

Niçin aynı fikirde buluşamıyorlardı -işte kaşları çatılıyor, sandaletlerini giymiş, tam da dünyayı adımlamaya hazırlanırken- niçin aynı göz hizasında, iki edebiyatsever olarak konuşamıyorlardı? -İşte nefes alışları hızlanıyordu-Fakültede öğrencilerine ders verir gibi, müşkülpesent profesör cüppesini giyecek illa -işte hırsından dudağını kemiriyordu Ayhan- illa akademik bilgisini döktürecek, edebiyata ne katkısı varsa artık bunların! Evet, haklısın Ayhan, yazar olarak, kurgusal boyutta, sen benden daha donanımlı sayılırsın dese ya, bir kez olsun kardeşi olduğunu unutup,

DERİNLEŞMEK

-1-

Nasıl da apaydınlık, iyimser bir gün!

İçindeki o ses kulağına fısıldıyor, bugün -18 temmuz- yeni romanına başlayacaksın! Her zaman sezgilerine güvenmiştir. Sezgilerim güçlüdür benim. Güçlü yazarların sezgileri de güçlüdür. Ama bunu Ayhan değil, o çok saygı duyduğu, sohbetinden keyif aldığı yaşlı yazar hanımefendi söylememiş miydi? Hakikaten de bir hanımefendiydi; o zarafet, o kurum… Gerçi o, kendi büyüklüğünü kastetmişti sanırım, bu sözleri sarf ederken; onun yıllar içinde yüz binler satan eserlerinin ihtişamına Ayhan ağzıyla kuş tutsa ulaşamazdı. Ah canım benim, genç arkadaşım, kırk altı yaş nedir ki ömür yolculuğunda! Dur daha, hele onun yaşına bir gelsin Ayhan, hele büyük eleştirmenlerin dikkatini çeksin… Ama aldıran mı var buna! En azından şu an aldırmıyor. Varsın büyük büyük eleştirmenlerin dikkatini çekmesin kitapları, eksilen ne olacak? Başkaları için yazmıyor ki, kendim için yazıyorum ben, varoluşumu derinleştirmek için, çok okunmasam da yazmaya devam edeceğim bu yüzden.

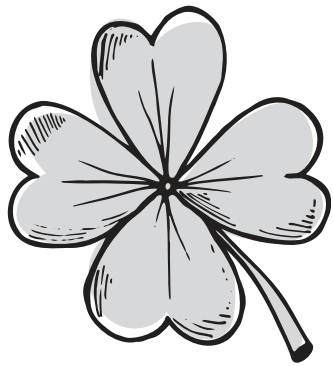
Hayatını bir hayal kırıklığı olarak görmüyordu. Bir hayal kırıklığı değil benim hayatım! İçinden hayat fışkıran o muhteşem romanını yazamamış olsa da henüz, biliyordu -biliyorum, evet- onu yazmak üzere sancılar çektiğinin farkındaydı. Klimayı açmak yerine arabanın bütün camlarını açsalar daha iyi olmaz mıydı? Zaten hepi topu üç kilometrelik bir yol. Yaşananlar ona yol gösterecekti eserini oluştururken. -Konfor alanını daraltmakta fayda vardı- konfor alanından uzaklaştığında görecekti, yaşadığı hiçbir şeyin tesadüf olmadığını. -Ama camlar açıkken yolun tozu içeriye doluyorsa da doğal bir esinti, karşı tepelerden lavanta kokularını da getiriyordu arabanın içine, ne güzel- eğer di-

renirse, kurban rolünü oynamaya razı olmazsa, hiç kimse ona bu rolü zorla ezberletemezdi. -Ohh, nasıl da buram buram burnuna dolan lavanta kokuları, işte hayat bu-. İşte bu yüzden Tomris'in yıkıcı öfkesinden kendini uzak tutmalıydı. -kapat gözlerini Ayhan, bu kokuyu ve esintiyi ruhuna kaydet şu an- Açsın artık gözlerini Tomris, ölüyorsun bak, ölüyoruz hepimiz, babam gibi biz de bir gün öleceğiz. Ama ne fayda, Tomris'i değiştiremezdi, kimse kimseyi değiştiremezdi. Ancak kendi isterse, an'da kalmayı, an'ı yaşamayı tercih ederse acısını sağaltabileceğini kendi idrak edecek. Ama şimdi zaman okyanusuna düşen lavanta kokulu bir damlacıktı, bas bakalım belleğin kayıt tuşuna! Tomris geçmişte yaşanan acıları ısıtıp ısıtıp her öğün servis yapmak istiyorsa yapsındı, ama onu da annesini ve Fatma'yı da ortak etmesindi artık buna, rahat bıraksın bizi!

Telefonuna gelen mesaj sesi ile yaşadığı dünyaya dönebilir; dikkati, kırılan bir tespihin taneleri gibi arabanın arka koltuğuna saçıldı, gözlerini açabilirdi. Aç gözünü artık Ayhan, geçmişi inkâr edemezsin! Ama etmiyordu ki zaten, hatta geçmişten besleniyordu. Otuz küsur yıl öncesinin yeşil gözlü ilçesinde, babaannesinin bahçeli evinde geçirilen yaz tatillerinin çabucak geçiveren sabahlarını, geçmek bilmeyen ikindilerini özlüyordu mesela. Kitaplarının içine serpiştirerek o zaman diliminin huzurlu anlarını, geçmişi yaşatmak, geçmişle beraber o güzellikleri de yeniden yaşamaktan keyif aldığını inkâr edebilir miydi? Ama o kadar. Geçmiş dediğimiz o kuyuda istiflenmiş acıların içinden güzellikleri çekip güneşe çıkarmak -vardı elbette böyle güzellikler, Tomris istediği kadar inkâr etsin dursun- Ayhan'ın yaşam becerisiydi. O, bir yaşama ustasıydı! Belki de hayatını iyimser bir kitap gibi yaşamasındaydı onun hüneri. Ne diyordu şair,

"Kökü mazide olan atiyim"

GENİŞLEMEK

-1-

İşte geldiler bile, tam vaktinde, helvayı ocağa daha yeni koymuşken, daha şerbeti ilave etmemişken üzerine, onların da eli değsin, babalarının ruhu için, bir çevirmelik karıştırsınlar üçü de; odalarına çekilmeden, duşa girmeden daha, mutfağa uğrayıversinler işte canım, ellerini yüzlerini yıkayıp. Yok bulaşıktı, yemekti -mantı da amma oyalıyor insanı- sütü kaynatıp yoğurdu mayalayayım derken helva da gecikti biraz. İkindiye ne kaldı şurada, hocanın eli kulağındadır. Ama geç olsun da güç olmasın; Rabbi yessir vela tüassir, Rabbi temmim bi'l-hayr; Rabbim kolaylaştır zorlaştırma, Rabbim işlerimizi hayırla sonuçlandır.

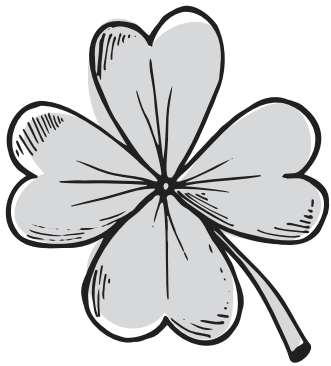
Bu ne sıcak böyle, şıp şıp damlıyor ter vücudundan insanın, bir taraftan ocağın alevi, cehennem gibi oldu mutfak. Sen cehennem ateşinden koru Rabbim, öbür dünyada cennet bahçeleri nasip et Celal Bey'e de, günahlarını bağışla. Yaa Celal Bey, insanın ardından dualar edecek, helva kavuracak birileri olmalı; kırk dokuz yıllık hayat arkadaşlığının bir hatırı var ne de olsa. Klimayı açacak ama ciğerine dokunuyor o da, sonra göğsü hırıl hırıl bütün gece; zencefildi, ıhlamurdu, kâr etmiyor. İnsan bir gün öleceğini hesap etmeli ve ona göre gönül incitmeden tamamlamalı ömrü hayatını; ben olmasam kim uğraşırdı şimdi Celal Bey'in yedisiydi, kırkıydı diye. Eyyamı bahur sıcakları bunlar, kavurucu, artık ağustos ortasına kadar dayanacaklar. Dayanarak kırk dokuz yıl, çocuklarımın babasıdır diyerek, kim Celal Bey'in elli ikisinde helva kavuracaktı, sabah namazından sonra Yasin okuyacaktı, kiminiz var benden başka Celal Bey, terk-i diyar ettiğiniz şu dünyada? Kimimiz var Allah'tan başka? Madem peşinden sonbaharın okşayıcı, ifil ifil esintisi gelecek, dayanılır elbet kavurucu sıcaklara da; nelere dayanmadık ki ömrü hayatımızda! Tomris'i yıllar önce kaybettik zaten; babalık tahtından indireli Celal Bey'i, neredeyse yirmi

iki yıl. Ayhan'ınsa o taraklarda hiç bezi yok ama Fatma var tabii, babasının ardından bir Fatiha okuyacak.

Gelsin Fatma'sı, ağzı dualı tekne kazıntısı, bir Fatiha okusun babasının ruhuna hem de; bir dediğini iki etmeyen annesinin, hep yanı başında. Öğrensin nasıl yapılır un helvası, belli mi olur, bugün varsam yarın yokum ben de. Yetmişe ne kaldı şurada, yaş yetmiş iş bitmiş demezler miydi eskiler? Tabii Allah geçinden versin de annesinin can parçası, dünyaya gelen elbette vakti saati dolunca gidecek, vakit ne zaman tamam olur bilemeyiz ki bu cahil aklımızla, Allah sıralı ölüm nasip etsin herkese. İyi ki doğurmuşum seni yavrum, tıpkı melek huylu rahmetli babaannesinin gül cemali.

İşin sırrı, unu kısık ateşte, uzun uzun ve sabırla kavurmakta, bir kaçırdın mı ayarını, tadı bozulur. -Allah ağzımızın tadını bozmasın asıl- Altı su bardağı una -bol bol yetsin konu komşuya- en iyisinden yarım kilo tereyağı, tabanı kalın ve yapışmaz bir tava en uygunudur. Önce tereyağını bir güzel eriteceksin, ardından unu eleyerek yavaş yavaş ilave edeceksin; işte böyle, benim yaptığım gibi. Rengi dönene, kıvama gelene değin sabırla kavuracaksın güzel kızım. Sabır ki her şeyin başı, rahmetli babaannenden öğrendiğim, annelik yapmıştır bana, Allah ondan razı olsun, geç de olsa on sekizimde anne şefkatini tattırdı ya bana, yüzünü dahi hatırlayamadığım rahmetli annemin yapamadığıdır; babam evlenince yeniden, hadi sana yallah diyerek yanına yolladıkları ninemin ihmal ettiği bir kızcağızken ben. Ama ne yapsın zavallı ninecim, evlat acısını taşıyamamış ki yüreği, kendini kapatıvermiş dünyaya. Biraz daha dönsün bakalım unun rengi, kahverengiye yakın, kıvamı biraz daha artsın, kokusu mis gibi sarsın mutfağı. Bir taraftan şerbeti hazırlamak icap eder. Fatmacığı helvayı karıştırırken kulaklarını ve gözlerini dört açsın, hem dinlesin annesini hem baksın, nasıl yapıyor diye. Ayhan ve Tomris'in eli yakışmaz ki böy-

ÇÖZÜLMEK

Eveeet, mantının üzerine sarımsaklı yoğurdu da döktü mü tamamdır. Tereyağını eritip masaya ayrıca götürecek, isteyen gezdirsin tabağına. Bir tanecik annesi, Allah uzun ömür versin ona, ne iyi düşünmüş de mantı açmıştı böyle. Ama ne kadar yoruldu kim bilir? Artık en başköşeye oturacak annesi ve bütün akşam kalkmayacak, izin vermeyecek Fatma. Ayhan ablası da salatayı getirsin. İşte bu konuda dürüst olmalısın Fatma, onun salatasının üzerine yoktur; o nar ekşileri falan, nasıl bir lezzet katıyordu öyle salataya.

- Salata hazır kızlar.

Ne tarifi ya hu, salatanın tarifi mi olurdu? İçine sevgisinden katmıştı tabii, her zaman olduğu gibi, iyimserliği ile lezzetlendirmişti Ayhan, yoksa başka bir püf noktası yoktu salatasının. Tomris inmedi mi daha, sabah çok erkenden yolculuk yapınca yorulmuş olmalı, uyumuştur. İşte geliyor o da,

- Amma uyumuşum, niye çağırmadı kimse beni?

Çağırsalar ne olacaktı? Ayak altında dolaşacaktı, sivri diliyle. Uykusunu aldı işte, uyku mahmurluğu ile vücudu gibi ruhu da gevşemiştir şimdi, kimseye sataşmaz, ne güzel. Ayhan ablasının yumuşaklığı biraz da Tomris'te olsaydı, hayat onun için daha kolay olurdu. Tomris de şu peçeteleri ve çatal kaşığı yerleştirsin bari güzel güzel. Mantı tepsisi masada, salata da. Ekmek yemez kimse akşam akşam. Saat kaç olmuş, akşam ezanına var daha, bir saat kadar, amma geç kararıyor hava, gün sündükçe sünüyor bu saatlerde. Helvayı daha sonra koyardı masaya, mutfakta dursun şimdilik, çayla beraber getirirdi. Aaa çayı unuttular! Ayhan ablası mutfağa geçerken, çayı da koysun bari.

Elbette koyardı çayı Ayhan. Dört kişiler madem, çaydanlığa beş kaşık çay, bir kaşık da çaydanlığın hakkıydı, değil mi? Kısık ateşte yavaş yavaş kaynasın, daha yemeğe bile oturmadılar, çok var daha çay faslına.

- Hadi bakalıım, herkes masaya; herkes istediği kadar alsın tabağına mantıdan.

Annesinin ellerine sağlıktı. Tatil bitip de eve dönsünler, Fatma kocası için de açtıracak biraz mantı, dondurucuya koyar. Gerçi kayınvalidesi de gönderiyor memleketten mantı ve tarhana, ama annesi yapınca daha bir başka tabii. Hem Aliciği de kendine değer verildiğini hissetsin karısının ailesi tarafından. Herkes Tomris değildi ya, iğneler batırmaya fırsat kollayan.- Esra'yı uzak tutmalıydı ondan, mutlaka uzak tutmalıydı kızını teyzesinden-. Nasıl bir incelik var ki kocasının kumaşında, Tomris'in alttan alta o imalı sözlerini bile gülümsemelerle geçiştiriyor. Ah, canım benim! Kokusunu dahi özledi kocasının, sesini, bakışındaki güzelliği...Yemekten sonra unutma Fatma, çaylar içilmeden sekreter kızı ara, hatta şimdiden kulağına çıtlat, adaya beklediğini anne kızı beraber. Ne olacak, bir hafta sonu gelirler, kalırlar, gönülleri de hoş olur. Güzellik, paylaşıldığında anlam kazanmıyor muydu, şimdi olduğu gibi? Yoksa mantı dediğin her yerde ama anne elinden çıkmış gibisi var mıydı? İçinde şefkatli parmakların izleri…

- Ellerine sağlık anneciğim, ne güzel olmuş mantı.

Afiyet olsun her birinize, helaldir hakkım da, güzellik paylaşılmalıydı elbette, bir masanın etrafında şen şakrakken böyle, bir aileydiler ne de olsa, kızları yanındaydı, çok şükür. Mantı da çok lezzetliydi doğrusu, her bir şeyi kıvamında, ölçülü; üç su bardağı una bir yumurta kırarak, biraz tuz ve bir su bardağı ılık su ilave ederek güzelce yoğurduktan sonra bekleteceksin yarım saat kadar hamuru, üzerine